

kan begrunde, at et ansvar gøres gældende over for vedkommende minister.«

På denne baggrund besluttede Udvalget for Forretningsordenen på sit møde den 12. februar 1993 at tage beretningen fra undersøgelsesretten vedrørende Tamilsagen op til behandling i udvalget.

For så vidt angår de i beretningen nævnte *embedsmænd* bemærker udvalget, at det er de enkelte ministres opgave at tage stilling til, om tjenstlige undersøgelser bør igangsættes.

For så vidt angår de *ministre*, der nævnes i beretningen, har udvalget behandlet sagen på en række møder med henblik på at tage stilling til, om de af undersøgelsesretten konstaterede forhold for fhv. justitsminister Ninn-Hansens, fhv. statsminister Poul Schlüters og fhv. justitsminister H. P. Clausens vedkommende kunne begrunde, at der blev gjort et ansvar gældende over for vedkommende i form af rigsretstilale.

Med hensyn til spørgsmålet om at gøre et retligt ansvar gældende mod de tre ministre har et flertal i udvalget fundet, at der for hver enkelt af disse bør drages de i det følgende omtalte konklusioner.

Et *mindretal* (Kirsten Jacobsen (FP) og Aage Brusgaard (FP)) bemærker, at det under udvalgsbehandlingen er blevet oplyst, at betænkningen skal betragtes som bemærkninger til beslutningsforslaget. Fremskridtspartiet ønsker ikke at fremstå med bemærkninger til et forslag, vi hverken har lod eller del i. Derfor vil Fremskridtspartiets bemærkninger fremkomme i udvalgsbetænkningen mellem 1. og 2. behandling.

II. De enkelte ministres forhold

A. Fhv. statsminister Poul Schlüter

1) Statsministerens tilsynspligt

Undersøgelsesrettens bemærkninger

Undersøgelsesretten har overvejet, hvilket kendskab fhv. statsminister Poul Schlüter havde til »nedprioriteringen« af de tamilske familiesammenføringssager, mens Ninn-Hansen endnu var justitsminister, bl.a. med sigte på at

kunne foretage en retlig vurdering af, hvorvidt den daværende statsminister – for at opfylde sin tilsynspligt – burde have grebet ind over for administrationen af de omhandlede sager og herunder have foranlediget en nærmere undersøgelse, jf. side 2207 i beretningen.

Undersøgelsesretten har fundet anledning til at bemærke (jf. side 2207), at før november/december 1988 havde Poul Schlüter efter undersøgelsesrettens opfattelse *ikke* pligt til som regeringschef at foranstalte nærmere undersøgelser til afklaring af, hvad der foregik i Justitsministeriet og Direktoratet for Udlændinge med hensyn til behandlingen af de tamilske familiesammenføringssager.

For så vidt angår tiden umiddelbart efter »intermezzoet« med ombudsmanden har undersøgelsesretten bl.a. fundet, at statsministeren ikke havde grund til at betvivle, at Folketingets Retsudvalg under samrådet med Erik Ninn-Hansen den 27. september 1988 havde modtaget en reel orientering om, hvad »nedprioriteringen« indebar. Det måtte endvidere have formodningen imod sig, at den erfarne justitsminister og embedsmændene i Justitsministeriet og Direktoratet for Udlændinge havde administreret i strid med udlændingelovgivningens retskrav. Hertil kom, at statsministeren i begyndelsen af december 1988 måtte forvente, at sagen nu ville blive afklaret gennem Folketingets Ombudsmand.

Undersøgelsesretten har endvidere fremhævet, at da statsministeren kort tid efter – den 19. januar 1989 – modtog en nærmere orientering af den nyudnævnte justitsminister, H. P. Clausen, tilsluttede han sig, at Erik Ninn-Hansens »linie« blev brudt »hellere i dag end i morgen«.

Udvalgets bemærkninger

Et *flertal* (Henning Rasmussen (S), Lilli Gyldenkilde (SF), Løvig Simonsen (S), Ole Espersen (S), Ritt Bjerregaard (S), Ingrid Rasmussen (S), Frank Jensen (S), Jørn Pedersen (S), Gade (SF), Rahbæk Møller (SF), Bente Juncker (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Glønborg (KRF)) bemærker:

Der findes ingen udtrykkelige regler i dansk lovgivning om statsministerens tilsynspligt.